

Паметникътъ „Царь-Освободитель“, съ своята сполучлива артистична групировка, осмислено творение на артиста Цоки, рѣзко е изтъкналъ двѣ бѣлѣжити исторически дати: 12 априлий 1877 година—день, въ който Царьтъ е прѣдначърталъ освобождението на България и заповѣдалъ на храбритѣ си войски да минатъ Дунава, съ самопожертвуването си да строятъ веригитѣ на робството на българската земя. И 19 февруарий 1878 година — день вѣчно незаличимъ, чрѣзъ бронзовото творение на скулптора, което рисува великитѣ помисли, що рѣководѣха Царя-Освободителя на 12 априль 1877 год. при подписването на манифеста въ Кишиневъ.

И дѣйствително, въздигането паметника на Царя-Освободителя не е едно обикновено събитие, едно само просто засвидѣтелствуване на признателность къмъ рицаря Царь, чиито велики дѣла бѣха изтъкани отъ безкористие и благородство, — паметникътъ, който българскиятъ народъ издигна Царю-Освободителю, е изразъ на неразривно съединение на великото славянско племе*.

Радваше се славянската майка Русия, гледайки началото отъ дѣлото на комитета „Царь-Освободитель Александръ II“; единъ неинъ милъ синъ въ знакъ на сърдечна отзивчивость отправя слѣдното:

„До Негово Високопрѣосвещенство
Високопрѣосвещенѣйшаго Партения, митрополитъ Софийски.

„Радва се цѣла Русия, че въ освобождената съ силата на руското воинство България, подъ благотворното управление на Князь Фердинанда, широко

* 1901, La Russie.